

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. ректора, академік НААНУ

Володимир СНІТИНСЬКИЙ

В. Снітинський 2023 р.

ПРОГРАМА

фахової співбесіди під час вступу на спеціальність

076 «Підприємництво та торгівля»

(ОПП «Підприємництво та торгівля»)

для здобуття ступеня бакалавра за іншою спеціальністю

Розглянуто та схвалено

Вченою радою ЛНУП

(протокол № 8 від 24.09. 2023 р.)

Економічна теорія

Вступ до основи економічних теорій. Еволюція основ економічних теорій: основні етапи та напрями розвитку. Політекономія. Економікс. Предмет основи економічних теорій. Економічні категорії. Економічні закони та принципи господарювання.

Функції основ економічних теорій і їх роль у формуванні економічного мислення. Методи пізнання соціально-економічних явищ і процесів, їх класифікація.

Сучасні напрями розвитку економічної думки: провідні школи та концепції. Виникнення та розвиток економічної думки в Україні. Взаємозв'язок економічної теорії з гуманітарними, природничими й технічними науками, що вивчають суспільство та світ.

Економічні цілі та проблеми суспільства. Економічні відносини власності. Економічні цілі й рушійні сили суспільства. Економічні потреби суспільства, їх суть і структура. Економічні інтереси, їх сутність і суб'єкти. Взаємозв'язок інтересів і потреб.

Зміст і структурні елементи економічної системи. Типи й моделі економічних систем.

Правовий і економічний зміст власності. Суб'єкти й об'єкти відносин власності. Різноманітність форм власності та форм господарювання.

Еволюція відносин власності. Новітні тенденції в розвитку відносин власності. Відносини та форми власності в Україні в період переходу до ринку. Роздержавлення та приватизація, їхня суть і відмінності.

Економічні блага, їх класифікація. Носії економічних благ. Кількісна та якісна оцінки блага. Економічний закон зростання потреб. Теорія поведінки споживача.

Рівновага споживача. Оптимальний кошик споживача. Крива «доход-споживання». Крива індивідуального та ринкового попиту.

Товарне виробництво. Суспільне виробництво та його сфери. Основні елементи процесу праці: робоча сила, предмети праці, засоби праці. Зародження й еволюції економічних форм суспільного виробництва.

Натуральне господарство: економічний зміст і фактори, що його визначають. Товарна форма організації суспільного виробництва. Причини й умови виникнення та розвитку. Основні категорії та закони товарного виробництва.

Основні етапи розвитку товарного виробництва. Просте й розширене товарне виробництво. Товарне виробництво в сучасних умовах. Виникнення нових форм суспільного господарства в процесі життєдіяльності людини.

Теорія грошей. Сутність грошей і їх властивості. Функції грошей. Теоретичні концепції виникнення грошей. Теорії грошей: металева, номіналістична та кількісна.

Грошовий обіг. Закони грошового обігу. Модель І. Фішера. Зміст поняття «грошова маса». Структура грошової маси. Грошові агрегати.

Грошова система. Елементи грошової системи. Типи й види грошових систем. Сучасні тенденції розвитку грошової системи й сучасні види грошей.

Ринок як економічна форма організації суспільного господарства. Теорія конкуренції. Досконала та недосконала конкуренція. Методи цінової і нецінової конкуренції.

Позитивні й негативні властивості ринку. Еволюція ринку: шляхи побудови ринкової системи. Типи ринкових систем. Сучасні моделі ринкового господарства.

Основи підприємництва

Підприємництво як вид економічної діяльності. Сутність підприємництва та його історичний розвиток. Соціально-економічні функції підприємництва. Моделі та види підприємництва. Підприємництво як вид господарської діяльності. Підприємець як суб'єкт підприємницької діяльності. Суб'єктивно-психологічні проблеми підприємництва.

Підприємство як організаційна структура підприємництва. Поняття підприємства. Види підприємств їх переваги та недоліки. Організаційно-правові форми підприємств. Види підприємств. Господарські товариства та їх характеристика. Спільні підприємства. Корпоративні підприємства та засади їх організації. Об'єднання підприємницьких структур та їх характеристика.

Правові основи підприємництва в Україні. Нормативно-правове забезпечення підприємницької діяльності. Ліцензування окремих видів підприємницької діяльності. Порядок видачі ліцензій. Патентування підприємницької діяльності. Порядок державної реєстрації юридичних осіб і фізичних осіб-підприємців. Особливості реєстрації окремих видів підприємств. Ліквідація та реорганізація підприємницьких структур. Санація підприємницької діяльності, її зміст процедура.

Економічні засади підприємництва. Потенціал підприємства та способи його визначення. Фінансування діяльності підприємств. Внутрішні та зовнішні джерела фінансування. Інвестиції, їх види та використання. Продукти підприємництва та їх класифікація. Методика розрахунку основних показників діяльності та обсягу беззбитковості. Прибуток у підприємстві. Особливості оподаткування юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців. Конкуренція та її вплив на підприємництво. Тактика і стратегія підприємництва та їх різновиди.

Сутність і причини підприємницьких ризиків. Основні види економічних ризиків. Економічна безпека підприємства і способи її досягнення. Сучасні проблеми підприємництва в Україні.

Організаційні засади підприємництва. Мета, місія та цілі підприємництва. Оцінка підприємницької ідеї. Обґрунтування вибору організаційно-правової форми підприємництва. Технологія відкриття власної справи. Організаційно-підготовчі заходи. Суть і принципи підприємницького планування. Стратегічне та оперативне планування. Бізнес-плани та їх різновиди. Фінансове планування в підприємстві. Організаційні рішення та процедура їх ухвалення в підприємстві

Мале й середнє підприємництво. Теоретичні основи розвитку та становлення малого підприємництва. Класифікація підприємств малого та середнього бізнесу. Проблеми розвитку та підтримки малого підприємництва в Україні. Спрощена система оподаткування, обліку та звітності.

Особливості підприємництва в окремих сферах діяльності. Розвиток і становлення підприємництва в сільському господарстві. Агробізнес. Організаційні форми ведення сільського господарства. Фермерське господарство як форма ведення агробізнесу. Форми кооперативних об'єднань у сільському господарстві.

Загальні засади організації підприємництва в галузі торгівлі. Форми організації торгівлі. Сучасні методи мережевої та прямої торгівлі.

Особливості організації підприємництва у сфері готельного господарства. Організація готельного господарства. Технологія готельного бізнесу. Економіка й організація ресторанного господарства. Технологія ресторанного бізнесу.

Державне регулювання підприємництва. Необхідність, зміст і напрямки державного регулювання підприємництва. Основні методи та механізми державного регулювання підприємництвом. Державна регуляторна політика.

Характеристика соціальної структури торгівлі. Державна та приватна форми власності в торгівлі. Колективна форма власності як різновид приватної форми. Соціальна структура зарубіжних країн (особисте володіння, корпоративна мережа, державні підприємства торгівлі, франчайзинг, оренда тощо).

Функціональна структура торгівлі. Класифікація сфери обігу за КВЕД. Перебудова функціональної структури оптової торгівлі (торгівля непереробленими сільськогосподарськими продуктами, харчовими продуктами, непродтоварами, засобами виробництва і предметами праці, торгівля транспортними засобами). Посередництво в торгівлі (сільгосппродукцією і продуктами її переробки, товарами легкої промисловості й побутового призначення, засобами виробництва та транспортом, інші види посередництва).

Функціональна структура роздрібної торгівлі (торгівля в магазинах зі змішаним асортиментом товарів, спеціалізована роздрібна торгівля продтоварами, фармацевтичними і медичними виробами, спеціалізована роздрібна торгівля непродтоварами, уживаними товарами, роздрібна торгівля поза магазинами). Торгівля послугами. Перебудова територіальної організації торгівлі.

Формування асортименту товарів як процес. Виробничий і торговий асортимент товарів. Особливості формування асортименту товарів залежно від товарної спеціалізації підприємств торгівлі та розміру торговельних площ. Попит і кон'юнктура торгівлі в процесі формування асортименту товарів. Формування раціонального асортименту товарів у підприємствах оптової і роздрібної торгівлі. Вплив раціонального формування асортименту товарів на рентабельність підприємства. Використання методики АВС аналізу для формування раціонального асортименту товарів.

Основні положення Світової організації торгівлі (СОТ), її роль і функції. Основний зміст та мета діяльності СОТ, її функції. Права й повноваження, організаційні засади діяльності конференції міністрів СОТ. Права й повноваження Генеральної ради СОТ, організаційні засади її діяльності. Функції та організація діяльності комітетів з основних галузей торгівлі.

Рекомендована література:

1. Голошубова Н. О. Організація торгівлі : підруч. 2-ге вид., перероб. та доп. К. : Київ. нац. торг.-економ. ун-т, 2012. 680 с.
2. Комерційна діяльність : підруч. / за ред. В. В. Апопія. 2-ге вид., перероб. і допов. К. : Знання, 2018. 558 с.
3. Апопій В. В., Міщук І. П., Ребицький В. М. та ін. Організація торгівлі : підруч.; 2-ге вид., перероб. та доп. / за ред. В. В. Апопія. К. : Центр учбової літератури, 2018. 632 с.
4. Бевз О. П., Скотнікова М. М., Бевз О. П. Економіка і організація біржової торгівлі : навч. посібн. К. : ЦУЛ, 2016. 43 с.
5. Бутко М. П. Виробничий менеджмент : підруч. К. : ЦУЛ, 2015. 400 с.
6. Козак Ю. Г., Логвінова Н. С., Притула Н. В. Міжнародна торгівля : навч. посіб. 5-те вид., перероб. та доп. К. : Центр учбової літератури, 2015. 272 с.
7. Криковцева Н. О., Казакова О. Б., Саркісян Л. Г. Комерційна діяльність : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2017. 296 с.
8. Орлова Н. Я. Теоретичні основи товарознавства: продовольчі товари. Практикум : навч. посіб. К. : Київ. нац. торг.-економ. ун-т, 2018. 146 с.
9. Губені Ю. Е. Підприємництво : навч. посіб. Львів : Укр. технології, 2012. 689 с.

10. Губені Ю., Андрійв В., Лавринюк Н. Підприємництво і агробізнес : навч. посіб. ; за ред. Ю. Губені. Львів : Укр. технології, 2012. 388 с.
11. Товарознавство і торговельне підприємництво : навч. посіб. / А. А. Мазаракі, Н. В. Притульська, В. А. Осика та ін. ; за ред. А. А. Мазаракі. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 652 с.

Оцінювання фахової співбесіди для здобуття освітнього ступеня Бакалавр за іншою спеціальністю (на основі ОС Бакалавр) проводиться за 200-бальною шкалою (від 100 до 200 балів):

- питання 1–2 оцінюються максимально в 30 балів кожне;
- питання 3 оцінюється максимально в 40 балів;

За повну та правильну відповідь на всі запитання вступник може набрати максимально 200 балів (за 200-бальною шкалою).

Критерії оцінювання відповідей на питання фахової співбесіди:

- відповідь у 90–100% від кількості балів оцінюється, якщо вступник у повному обсязі розкрив зміст питання; здатен формувати висновки й узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями;
- відповідь у 70–80% від кількості балів оцінюється, якщо вступник достатньо повно розкрив зміст відповіді, але при викладанні деяких аспектів не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;
- відповідь у 50–60% від кількості балів оцінюється, якщо вступник у цілому розкрив основний зміст питання, але без обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;
- відповідь до 50% від кількості балів оцінюється, якщо вступник недостатньо розкрив зміст питань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Програму розглянуто на засіданні приймальної комісії ЛНУП
(протокол № 7 від 24.04.2023)